

Kedves Kolléga Ur!

Köszönettel vettem "Edirne ve Pasşa livasi" című könyvét, valamint két különnyomatát, amelyek engem valóban nagyon érdekelnek, és tanulmányaimban kitűnően fel tudom majd őket használni. Nagyon-nagyon örülök neki, hogy sikerült Önnel kapcsolatot teremtenem, mert sajnos előttem ismeretlen okokból, nálunk jóformán semmit sem tudunk arról, hogy milyen eredményeket értek el az Önök történészei az utolsó évtizedben. Én magam is, aki öt évet töltöttem Istanbulban, hazajövetelem óta /1943/ teljesen elszakadtam a török tudományos élettől, és most az utolsó néhány hónapban igyekeztem behozni elmaradásomat. Ismereteimet azonban kénytelen vagyok külföldi, angol, német stb. folyóiratokból beszerezni, mert török folyóiratokhoz és munkákhoz nem jutok hozzá.

Természetesen azt is be kell vallanom, hogy nálunk alig vannak most olyan történészek, akik török történeti problémákkal foglalkoznának. Nekünk vannak kitűnő filológusaink / Németh, Fekete és tanítványaik/, de nincsenek történészeink. Tudomásom szerint én vagyok az egyedüli történész és nem filológus, aki török történeti kérdések iránt érdeklődik. A helyzetet azonban tarthatatlannak találom, és elhatároztam, hogy itt az egyetemen a fiatalok közül nevelni fogok néhány szakembert, akik majd a magyarországi törökuralom korszakával fognak foglalkozni.

Erre néhány hónappal ezelőtt nyílt lehetőségem, amikor egyetemünkön visszaállították a Keleteurópai Történeti Tanszéket, amelyet akkoriban, amikor Ön nálunk tartózkodott, Lukinich Imre professzor vezetett. Ő azonban nem volt turkológus, és így sajnos nem szerezte be még a legszükségesebb könyveket sem. Most majd én meg fogom kísérelni a hiányok pótlását, és a legfontosabb török forráskiadványok és összefoglaló munkák, valamint monográfiák beszerzését. Ehhez kérem az Ön segítségét is. Gondolom, hogy az Önök számára sem közönbös, ha a pesti egyetemen rendszeresen tartok majd török történeti előadásokat.

Pillanatnyilag számomra a legfontosabb a Belleten még kapható évfolyamainak a beszerzése lenne, amelyekből tájékozódni tudnék tudományuk jelenlegi helyzetéről. A folyóirat egyes számai ugyan megtalálhatók nálunk az Akadémia könyvtárában és Németh Gyula intézetében, de a sorozat nem teljes. Kérném tehát, ha ezzel nem okozok sok kellemetlenséget megtudni a Türk Tarih Kurumutól, hogy milyen évfolyamok kaphatók még, és hol kell azokat megrendelnem.

Ugyanígy szeretném megtudni, hogy az istanbuli egyetem milyen forráskiadványokat jelentetett meg újabban. 1946-47-ben még kaptunk itt két- vagy három kisebb facsimile forráskiadást, de azóta minden kapcsolat megszűnt.

Tudok arról is, hogy néhány évvel ezelőtt megjelent Önöknél egy összefoglaló történeti munka több kötetben, de sajnos még a címét sem tudom. Nagyon kérem, hogy írja meg nekem a kiadó címével együtt, hogy megrendelhessem.

Ami Katona István: Historia critica c. művét illeti, sajnos az könyvészeti ritkaság, pillanatnyilag nem kapható meg. Ha azonban ez annyira fontos Önnek, akkor figyelemmel fogom kísérelni az antikváriumokat, és adandó alkalommal megveszem az Ön számára. Bonfini szintén nem kapható jelenleg, de a háború alatt kiadták munkájának egy nagyobb részét modern kiadásban. Ezt a kiadványt nem fejezték be, tehát nem tartalmazza Bonfini egész művét. Ha ez is érdekli Önt, kérem írja meg, ezt azonnal el tudom küldeni.

Nem tudom, hogy meg van-e Önnek a Szentpétery Imre által szerkesztett Scriptores Rerum Hungaricarum c. két kötetes forráskiadvány, amely

a legrégebb magyar forrásokat tartalmazza. Ha szüksége van rá, írja meg, és azonnal elküldöm.

Kérem különben, hogy közölje velem mindazon magyar könyvek jegyzékét, amelyekre Önnek személyesen, vagy esetleg az istanbuli egyetemnek szüksége van. Lehetségesnek tartom, hogy rendszeres könyvcserét is létesíthetnénk a két egyetem között. Nekünk vannak szép számban duplumaink, ezekből tudnánk Önöknek átengedni.

Nem tudom, hogy Önt érdekli-e a nálunk néhány hónappal ezelőtt megjelent Magyarország története c. 3 kötetes egyetemi tankönyv, amely a háború óta az első szintetikus összefoglalása a magyar történelemnek. Ha igen, kérem közölni, és azonnal megküldöm.

Magamról csak annyit szeretnék írni, amennyi éppen szükségesnek látszik ahhoz, hogy kapcsolatainkat elmélyíthessük. Valaha Szentpéter professzor tanítványa voltam az egyetemen, és a történeti segédtudományokkal foglalkoztam behatóbban. Később szlavisztikai tanulmányokat végeztem és így a bolgár és a szerb történelem kapcsán ismerkedtem meg az Oszmán birodalom problémáival. Később, nem tudományos beosztásban öt évet /1939 - 1943/ töltöttem Istanbulban és így jól megtanultam törökül, és ennek eredménye képen komoly török történeti tanulmányokat is folytattam. Az elmúlt évtizedben azonban a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetében dolgoztam tudományos kutatóként és ott orosz és szerb történettől kellett foglalkoznom, tudományos munkáim is ebből a tárgykörből íródtak.

Néhány hónappal ezelőtt azonban megbíztak az egyetem Keleteurópai Történeti Tanszékének vezetésével, és most már munkám irányát magam határozván meg, úgy gondolom, hogy folytatom majd török tanulmányaimat. Engem elsősorban a balkáni országok illetőleg népek gazdaság- és társadalomtörténete érdekel éppen az Oszmán birodalom korában. Egyidejűleg elhatároztam, hogy alaposan felkészülök és az 1959/60 tanévtől kezdve előadom majd az Oszmán birodalom és a Török Köztársaság történetét is, amely iránt hallgatóink eléggé érdeklődnek.

Ezek tehát a célkitűzéseim, és ehhez kérem az Ön segítségét is. A magam részéről megígérem, hogy mindig rendelkezésére állok, akár könyvbeszerzésről, akár másról van szó.

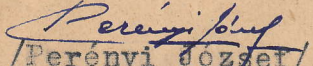
Németh Gyulának és Ligetinek szólni fogok a könyvek ügyében, és Hazait is figyelmeztetem majd az elemi udvariassági követelményekre.

Rásonyi Nagy László jelenleg is az Akadémia könyvtárában dolgozik. Címe: Budapest, V. ker. Akadémia utca 2. M. Tud. Ak. Könyvtára.

Felhívom különben még a figyelmét egy fontos munkára. Kosáry Domonkos: Bevezetés a magyar történet forrásaiba és irodalmába. I-II. k. Bp. 1951-54, amely tartalmazza a legfontosabb magyar források és feldolgozások bibliográfiai adatait. Ebből pontosan megállapíthatja a szükséges könyvek címeit és adatait és különben is értékes felvilágosításokat ad a magyar történelemre. Ha kívánja, ezt is megküldhetem.

Ezzel be is fejezem leveletem, még egyszer köszönöm könyvét és a két különnyomatot. Válaszát várva maradok

Teljes tisztelettel

Perényi József
tanszékvezető egyetemi
docens